

Здравословни храни в новата „потребителска кошница“ в Кипър

Промените влязоха в сила от 1 януари 2018 г., в резултат на едногодишно проучване на домакинските бюджети в страната

Кипърците все повече купуват здравословни храни и продукти, свързани със здравословния начин на живот. Сигнал към производителите от хранително-вкусовата промишленост и търговци за новия модел на потребление даде едногодишното наблюдение на домакинските бюджети, в периода юли 2015 г.- юни 2016 г., проведено от Статистическата служба на страната.

Резултатите от него доведоха и до още една значима промяна. Повече представители на групата на здравословните храни бяха включени в новата „потребителска кошница“ в Кипър, по която от началото на тази година се измерва индексът на потребителските цени в страната. Този показател пък е базата за оценка на инфлацията в страната.

Новата кошница включва

805 стоки и услуги

в сравнение с досегашните 783, като 80 от тях са нови допълнения към списъка за пазаруване на кипърците.

В ревизираната кошница се наблюдава нарастването като цяло на интереса на купувачите към по-здравословни храни, продукти и услуги, които насърчават грижата за здравето. Сред новите пазарни предпочитания на кипърците, признати вече и от официалната статистика, са пълнозърнест хляб, пълнозърнести тестени изделия и други пълнозърнести храни, прясно обезмаслено мляко, кокосово мляко, тъмен шоколад. Във връзка с храненето сред включените нови услуги е и консултация / лечение от диетолог.

Много от новите храни и продукти не са нови на пазара, но сега са включени в кошницата за определяне на индекса на потребителските цени поради увеличаване им и значителен дял, който те имат в общите разходи на домакинствата.

От кипърската потребителска кошница през януари „изпаднаха“ стоки и услуги, които вече не се използват и или имат несъществено значение за семейните финанси. Те са свързани основно с остарели технически средства, като DVD, сателитна чиния, декодер, CD диск и други. Значи-

От 1 януари 2018 г.
Статистическата служба на Кипър изчислява цените по нова „потребителска кошница“

Здравословни храни са новото попълнение, включено официално от националната статистика в кипърската потребителска кошница

телно намаляване на търсенето се отчита и при стоки, традиционно смятани за луксозни.

„От януари 2018 г. продуктите, включени в индекса на потребителските цени, както и техните тегла при изчисляването му, бяха преразгледани, за да отразят адекватно промените в потребителското търсене и мястото им като разходи в домакинските бюджети. Всеки път, когато индексът се ревизира, списъкът на продуктите и услугите се обогатява така, че да обхване максимално пълно настоящите потребителски навици, следвайки тенденциите в променящите се потребителски предпочитания“, коментира специално за сп. „ХВП“ нововъведението Констандия Папагеоргиу, старши експерт в Статистическата служба на Кипър. Според нея тази оценка е важна и за да може стоките и услугите, които са склонни да бъдат елиминирани от пазара, да бъдат заменени навреме от други по-популярни и съвременни потребителски продукти.

Сегашното „пренареждане“ на потребителската кошница се основава на резултатите от

Местната верига супермаркети „Алфа Мега“ осигурява на потребителите голямо разнообразие от храни

изследването на бюджетите на домакинствата през 2015-2016 г. В Кипър индексът на потребителските цени се определя от изследвания, провеждани на всеки пет години, при които се отчитат стоките и услугите, за чието придобиване семействата изразходват значителни суми. Синдикатите настояват тези проучвания на разходите на домакинствата да се провеждат по-често, на три години, но според Статистическата служба това е трудно осъществимо, тъй като такива наблюдения изисват много време и средства.

Данните за изчисляване на индекса на потребителските цени се събират от

1400 магазина

и 700 жилища. Цените на 805-те стоки и услуги в „кошницата“ се засичат веднъж месечно. Изключение правят пресните плодове и зеленчуци, месото горивата, чиито цени се отчитат всяка седмица поради значителната им тежест в се-

Все повече кипърци предпочитат здравословен хляб и хлебни изделия

мейните разходи и тяхната сезонност.

Освен новите продукти, промяна в кошницата от тази година има и при определяне на относителното тегло на категориите стоки. При някои от тях то е съществено увеличено, за да отчете по-точно мястото им в семейните разходи. Най-голяма е разликата за „Храни и безалкохолни напитки“ - делът на тази група нараства от 16.15% на 19.06%. „Теглото на конкретна стока или услуга показва процента на разходите, направени от домакинствата за нея, в сравнение с общите разходи за всички стоки и услуги в индекса на потребителските цени. Теглата не отразяват количествата, изразходвани от домакинствата за конкретни стоки и услуги“, поясни Констандия Папагеоргиу от Статистическата служба.

Търговските обекти и жилищата, които дават представителната извадка на домакинските бюджети за националната статистика, са в градските райони на четири от петте области на Кипър – Никозия, Лимасол, Ларнака и Пафос. Петата област е предимно туристически район на източното крайбрежие, където потреблението има ясно изразен сезонен характер.

За всеки град колебанията на цените на продуктите в потребителската кошница се претеглят според населението му. Така с най-висок дял в изчисляването на индекса на потребителските цени е столицата Никозия – с 42%, следвана от най-големия крайбрежен град Лимасол – с 30%, Ларнака се включва с 18% и Пафос – с 10%.

Най-често – 16 пъти в месеца, кипърците пазаруват от фурните (най-разпространените хлеббарски магазини на острова). Най-малко 9 пъти месечно пълнят „кошницата“ си от супермаркетите, а средно 4 пъти в месеца се снабдяват с необходимите продукти от дискаунт-магазините, установи проучване за търговията на дребно и потребителското търсене през втората половина на 2017 г., чиито резултати бяха обявени през март.

**Бранислава Бобанац
Никозия, Кипър**